

Класним керівником може бути педагогічний працівник, який здійснює педагогічну діяльність з колективом учнів класу, навчальної групи професійно-технічного навчального закладу, окремими учнями, їх батьками, організацію і проведення позаурочної та культурно-масової роботи, сприяє взаємодії учасників навчально-виховного процесу в створенні належних умов для виконання завдань навчання і виховання, самореалізації та розвитку учнів, їх соціального захисту. Діяльність класного керівника загальноосвітнього, професійно-технічного навчального закладу регулюється Положенням про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 434 від 06.09.2000 року.

Варто пам'ятати, що класний керівник – це не посада, а тому оплата праці, встановлення та зняття обов'язків класного керівника мають певні особливості. Обов'язки класного керівника можуть покладатися директором не на будь-якого працівника, а лише на педагогічного працівника навчального закладу системи загальної середньої освіти, або на досвідченого майстра виробничого навчання, який має педагогічну освіту або відповідну професійну освіту та професійно-педагогічну підготовку, здійснює педагогічну діяльність, фізичний та психічний стан здоров'я якого дозволяє виконувати ці обов'язки.

Згідно з пунктом 2.2 Положення без згоди працівника на нього не можуть покладатися обов'язки класного керівника. До закінчення навчального року обов'язки класного керівника не припиняються і лише у виняткових випадках з метою дотримання прав та інтересів учнів та їх батьків зміна класного керівника може бути здійснена протягом навчального року.

На класного керівника покладається керівництво лише одним класом, навчальною групою. У початкових класах класним керівником є вчитель початкових класів.

Функціональні обов'язки класного керівника розробляються і затверджуються директором навчального закладу.

Оплата праці класного керівника

Вчителям, викладачам, старшим викладачам, майстрам виробничого навчання та іншим педагогічним працівникам (крім керівних) загальноосвітніх навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів провадиться додаткова оплата за класне керівництво:

- у I-IV класах - в розмірі 20 відсотків ставки заробітної плати;

- у V-XI (XII) класах (в тому числі при виправно та виховно-трудових установах та спеціальних професійно-технічних училищах) - в розмірі 25 відсотків посадового окладу.

- у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, крім вечірніх (змінних) професійно-технічних навчальних закладів (відділень, груп) і професійно-технічних навчальних закладів при виправно-трудових установах Міністерства внутрішніх справ, - в розмірі 20 відсотків посадового окладу.

В класах (класах-комплектах, групах) шкіл усіх типів і найменувань з числом учнів менше 12 чоловік, в професійно-технічних навчальних закладах - менше 20 чоловік, в навчальних закладах мистецтв - від 12 до 15 чоловік оплата за класне керівництво здійснюється в розмірі 50 відсотків відповідних розмірів доплат.

Варто пам'ятати, що хоча керівні працівники навчальних закладів, посади яких віднесено до педагогічних, можуть бути класними керівниками, додаткова оплата за класне керівництво таким працівникам не здійснюється.

Класний керівник має право на:

- відвідування уроків, занять із теоретичного та виробничого навчання, виробничої практики та позакласних заходів, семестрових, річних атестацій та заліків у закріпленому класі (групі), бути присутнім на заходах, що проводять для учнів (вихованців) навчальні, культурно-просвітні заклади, інші юридичні або фізичні особи;
- внесення пропозицій на розгляд адміністрації навчального закладу та педагогічної ради про моральне та матеріальне заохочення учнів (вихованців);
- ініціювання розгляду адміністрацією навчального закладу питань соціального захисту учнів (вихованців);- внесення пропозицій на розгляд батьківських зборів класу (групи) щодо матеріального забезпечення організації та проведення позаурочних заходів у порядку, визначеному законодавством;
- відвідування учнів (вихованців) за місцем їх проживання або в гуртожитку професійно-технічного навчального закладу (за згодою батьків, опікунів, піклувальників), вивчення умов їх побуту та виховання, а також виходити з пропозиціями на педагогічних зборах щодо притягнення до відповідальності батьків, які ведуть аморальний спосіб життя, грубо поведуться зі своїми дітьми, завдають їм моральної та фізичної шкоди;
- вибір форми підвищення педагогічної кваліфікації з проблем виховання;
- вияв соціально-педагогічної ініціативи, вибір форм, методів, засобів роботи з учнями (вихованцями);
- захист професійної честі, гідності відповідно до чинного законодавства;
- матеріальне заохочення за досягнення вагомих результатів у виконанні покладених на нього завдань.

Класний керівник зобов'язаний:

- вибирати адекватні засоби реалізації завдань навчання, виховання і розвитку учнів (вихованців);
- здійснювати педагогічний контроль за дотриманням учнями (вихованцями) статуту і Правил внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу, інших документів, що регламентують організацію навчально-виховного процесу;
- інформувати про стан виховного процесу в класі та рівень успішності учнів (вихованців) педагогічну раду, адміністрацію навчального закладу, батьків;
- дотримуватись педагогічної етики, поважати гідність учня (вихованця), захищати його від будь-яких форм фізичного, психічного насильства; своєю діяльністю стверджувати повагу до принципів загальнолюдської моралі;
- пропагувати здоровий спосіб життя;
- постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру;
- вести документацію, пов'язану з виконанням повноважень класного керівника (класні журнали, особові справи, плани роботи тощо);- регулярно готувати і проводити батьківські збори, збори учнівського активу класу (групи) (не менше 2 разів на семестр) та збори органів учнівського самоврядування.

Згідно з пунктом 2.2 Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 6.09.2000 р. №434, обов'язки класного керівника покладаються на педагогічного працівника навчального закладу системи загальної середньої освіти, який має педагогічну освіту або відповідну професійну освіту та професійно-педагогічну

підготовку, здійснює педагогічну діяльність, фізичний та психічний стан здоров'я якого дозволяє виконувати ці обов'язки, або на досвідченого майстра виробничого навчання директором навчального закладу.

Відповідно до п.35 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 року № 102, керівним працівникам не встановлюються доплати за класне керівництво.

Разом із тим, відповідно до п. 6.3.5 Галузевої Угоди між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2011–2015 роки рекомендується здійснювати відповідні доплати керівним працівникам навчальних закладів, які виконують на підставі норм чинного законодавства викладацьку роботу, за умови покладення на них у випадках виробничої необхідності обов'язків по завідуванню відповідними навчальними кабінетами чи класних керівників.

Згідно з п 36 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 року №102, вчителям, викладачам, старшим викладачам, майстрам виробничого навчання та іншим педагогічним працівникам (крім керівних) загальноосвітніх навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів провадиться додаткова оплата за класне керівництво.

Працівникам, що уклали трудовий договір про роботу на посадах керівних працівників (директорів, заступників директорів з навчально-виховної (навчальної, виховної) роботи), а також працівникам, що працюють за сумісництвом на цих посадах, доплата за виконання обов'язків класного керівника не встановлюється.

У разі ж якщо класним керівником є особа, що, перебуваючи на посаді педагогічного працівника (вчителя, викладача, вихователя групи продовженого дня), довантажена обов'язками заступника директора, доплата за класне керівництво повинна здійснюватися, оскільки такий працівник не перебуває на посаді керівного працівника, а лише виконує обов'язки директора, заступника директора з навчально-виховної (навчальної, виховної) роботи за суміщенням без зайняття відповідної посади. Доплата за класне керівництво встановлюється у розмірі 20% (у I-IV класах) чи 25% (у V-XI (XII) класах) посадового окладу вчителя, викладача, вихователя групи продовженого дня.

Окрім того, пунктом 6.3.5 Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2011-2015 роки, зареєстрованої в Міністерстві праці та соціальної політики 6 липня 2011 року за № 37, сторони Угоди рекомендують керівникам закладів освіти здійснювати відповідні доплати керівним працівникам навчальних закладів, які виконують на підставі норм чинного законодавства викладацьку роботу, за умови покладення на них у випадках виробничої необхідності обов'язків класних керівників.

Пунктом 1.4 Угоди передбачено, що положення Угоди діють безпосередньо та поширюються на працівників закладів освіти.